

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 18 maart 2021
Agendanummer:
Team: BV
Zaaknr: 7180-2021

Onderwerp: Kaders voor een gezonde en duurzame financiële positie van de gemeente Gemert-Bakel

Aan de raad

Inleiding

Sinds 2019 heeft de gemeente weer voldoende weerstandsvermogen. Daarmee is een mijlpaal bereikt in het financieel herstel van de gemeente Gemert-Bakel. We zijn er echter nog niet. Het is nog geen overdaad, het fundament kan steviger. Het herstelplan eigen vermogen uit 2012 wordt nu daarom geactualiseerd en geeft verdere richting.

Het doel in 2012 was herstel van het weerstandsvermogen. Het doel wordt nu de financiële positie verder verbeteren en blijvend goed houden op de langere termijn.

De financiën van een gemeente moeten daarvoor weerbaar en wendbaar zijn. Bij weerbaar kan de gemeente financieel tegen een stootje. Er zijn voldoende reserves om tegenvallers op te vangen. Wendbaar houdt in dat de begroting voldoende flexibel is om toekomstige ontwikkelingen op te kunnen nemen.

Beslispunten

- | |
|--|
| <ol style="list-style-type: none">1. Vaststellen “Kaders voor een gezonde en duurzame financiële positie van de gemeente Gemert-Bakel” |
|--|

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Financiën en Bestuur d.d. 23 februari 2021

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

De “visie herstelplan eigen vermogen 2012-2025” zoals vastgesteld in april 2012.

Beoogd effect

Een gezonde en duurzame financiële positie van de gemeente Gemert-Bakel

Duurzaamheid

n.v.t.

Argumenten

1.1. Er wordt voldaan aan het verzoek van de gemeenteraad

Door de gemeenteraad is in 2020 gevraagd om actualisering van het herstelplan om de financiële positie van de gemeente verder te verstevigen. Dat nieuwe plan ligt nu voor.

1.2. Verdere versteviging van de financiële positie gewenst

Sinds 2019 heeft de gemeente weer voldoende weerstandsvermogen. De gemeente is gestegen van een negatief weerstandsvermogen van € 11,67 miljoen in 2012 naar € 9,35 miljoen positief in 2019. Daarmee is een mijlpaal bereikt in het financieel herstel van de gemeente Gemert-Bakel. Alle drie afgelopen gemeenteraden en colleges hebben hieraan gewerkt. Het plan is niet in een lade beland maar daadwerkelijk toegepast

We zijn er echter nog niet. Het is nog geen overdaad, het fundament kan steviger. Het herstelplan eigen vermogen uit 2012 wordt nu daarom geactualiseerd en geeft verdere richting. Dit sluit verder aan op het advies wat onze accountant geeft. Die adviseert om de vermogenspositie van de gemeente verder te versterken met het oog op de financieel onzekere toekomst.

1.3 Bestaande aanpak wordt doorgezet

Het herstelplan eigen vermogen heeft gewerkt. Daarom zetten we de hoofdlijn daarvan door, geactualiseerd naar de situatie van nu. Daarbij zijn een aantal dingen geleerd uit het verleden. Dat is meegenomen in de nieuwe uitgangspunten.

Het doel in 2012 was herstel van het weerstandsvermogen. Het doel wordt nu de financiële positie verder verbeteren en blijvend goed houden op de langere termijn.

1.4 Verder versterken reserves en terugbrengen schulden noodzakelijk

In december 2020 heeft VNG een 'Index financiële conditie' uitgebracht. De gemeente Gemert-Bakel krijgt daar met de 7,5 een opvallend hoog cijfer. In vergelijking met andere gemeenten blijkt dat we goed scoren op onze jaarlijkse resultaten. Begrotingen zijn sluitend en de jaarrekeningen overwegend ook. Door de zwakke financiële positie kon Gemert-Bakel zich daarin dan ook weinig permitteren.

Wat betreft schuldenpositie en eigen vermogen loopt de gemeente nog duidelijk achter. Dit ondanks de grote vooruitgang in de afgelopen acht jaar. Een goede reservepositie en lage schulden zijn twee fundamenten voor een gezonde financiële positie. Daarom zijn in dit plan uitgangspunten opgenomen om de reserves te verbeteren en de schulden te verlagen

1.5 Verdere groei weerstandsvermogen van € 9,35 miljoen naar maximaal € 15,6 miljoen

We willen het weerstandsvermogen verbeteren van de 'voldoende' in 2019 naar 'ruim voldoende' in 2030. Een weerstandsvermogen is bedoeld als buffer tegen risico's. Op dit moment bedraagt het weerstandsvermogen € 9,35 miljoen. Dat dient dan te stijgen naar een niveau tussen de € 10,9 miljoen en € 15,6 miljoen. Daarvoor is nodig dat wij ieder jaar wat overhouden in de begroting en uiteindelijk in de jaarrekening. Een jaarlijks bedrag van € 0,25 miljoen is daarvoor genoeg, aangevuld met de verwachte winsten uit de bouwgrondexploitatie.

1.6 Schulden terugbrengen van 125% naar 90%

We willen terug van een schuldquote van 125% nu naar 90% in 2030. Dat betekent een vermindering van de schulden met € 33 miljoen de komende tien jaar. Met lagere schulden gaan we in de toekomst minder rente betalen en lopen we minder risico bij eventuele rentestijgingen. Het is financieel duurzaam minder afhankelijk te zijn van leningen. Een van de belangrijkste maatregelen om dat te bereiken is een investeringsplafond. Dit plafond bedraagt dan jaarlijks acht miljoen euro.

1.7 Nieuwe uitdagingen

Het financiële beeld in het afgelopen jaren is vooral bepaald door de drie decentralisaties, het gemeentefonds en de bouwgrondexploitatie. De komende tien jaar komen daar een aantal nieuwe uitdagingen bij voor gemeenten:

1. Interbestuurlijke programma
 - a. Klimaattransitie
 - b. Transitie landelijk gebied
 - c. Toekomstbestendig wonen
 - d. Passende financiële verhoudingen gemeente-Rijk
2. Omgevingswet
3. Demografische ontwikkelingen
4. Digitalisering
5. Onderhoud van kapitaalgoederen

Hiervoor zijn in het plan financiële kaders opgenomen. Risico's dienen daarbij beheersbaar te blijven. De gemeente pas enige bescheidenheid. Het weerstandsvermogen van de gemeente is sterk verbeterd sinds 2012 maar de zakken zijn nog steeds niet heel diep.

Verder is het belangrijk realistisch te begroten. Dit voorkomt nadelen in de jaarrekening en daarmee uitputting van reserves.

Kanttekeningen

Geen

Vervallen "oude" regelgeving

De "visie herstelplan eigen vermogen 2012-2025" zoals vastgesteld in april 2012 komt te vervallen na vaststelling van de vernieuwde financiële kaders.

Financiën

De financiële kaders zijn basis van de planning & control producten van de gemeente zoals begrotingen en jaarrekeningen

Uitvoering

De “Kaders voor een gezonde en duurzame financiële positie van de gemeente Gemert-Bakel” zijn een dominant beleidsstuk. Dat betekent dat alle besluitvorming van de gemeente aan deze kaders worden getoetst.

Bijlagen

1. Kaders voor een gezonde en duurzame financiële positie van de gemeente Gemert-Bakel

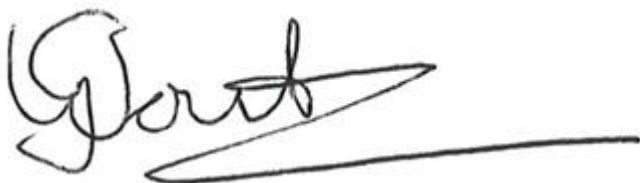
Ter inzage gelegde stukken

1. Kaders voor een gezonde en duurzame financiële positie van de gemeente Gemert-Bakel

Gemert, 2 februari 2021

het college van burgemeester en wethouders,
Secretaris,

de burgemeester,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'G. Wouters', with a long horizontal stroke extending to the right.

G. Wouters

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'ing. M.S. van Veen', with a horizontal line underneath.

ing. M.S. van Veen